

Memo

Nummer	IO-18-34947
Zaaknummer	Z-14-38900
Datum	11 september 2018
Van	Griffie, Kees Zwakman
Aan	Presidium
Onderwerp	Protocol grensoverschrijdend gedrag

Uit een onderzoek onder raadsleden (2013) blijkt dat een derde van de ondervraagde raadsleden geconfronteerd is met vormen van agressie. Doordat raadsleden dichtbij de burgers staan, kunnen zij te maken krijgen met intimidatie, bedreiging en agressie van burgers maar ook van andere raadsleden. Raadsleden bevinden zich in de frontlinie van de democratie. Zij vangen daarbij soms de klappen op, maar dienen ook de democratie te verdedigen. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben (angst en stress), ook een goede uitoefening van de rollen van de raadsleden kan in het gedrang komen (aantasting van de democratie). Besluiten mogen nooit beïnvloed worden door agressie en geweld.

Vorig jaar kreeg naar aanleiding van een krantenartikel in het NHD een raadslid in Medemblik te maken met agressieve en intimiderende berichten op facebook. Maar je kunt ook te maken krijgen met intimiderende telefoongesprekken of bezoek aan de voordeur. Wat doe je dan als raadslid? Over je kant laten gaan? Laat je je toch onwillekeurig beïnvloeden en voer je wat minder het woord over de betreffende zaak? Doe je aangifte? Raadsleden die zich bedreigd voelen doen er verstandig aan altijd aangifte te doen en melding te maken van de bedreiging bij de griffier en/of burgemeester. Er zijn landelijke afspraken gemaakt over hoe politie en Openbaar Ministerie met meldingen van agressie en geweld om dienen te gaan, in het bijzonder van publieke ambtsdragers zoals raadsleden. Daarnaast zijn er de volgende opties:

1. Vertrouwenslijn

Raadsleden die te maken krijgen met agressie en geweld kunnen terecht bij de Vertrouwenslijn. De Vertrouwenslijn kan raadsleden ondersteunen en tips geven:
<https://www.devertrouwenslijn.nl/>

2. Toolkit Veilig bestuur

Raadsleden die te maken hebben met agressie of bedreigingen kunnen bovendien de Toolkit Veilig Bestuur raadplegen. Deze instrumentenkoffer biedt politici ondersteuning om zich hiertegen op te stellen:

<https://www.politiekeambtsdragers.nl/ambt-in-praktijk/integriteit--veiligheid/toolkit-veilig-bestuur>

3. Protocol grensoverschrijdend gedrag voor raads- en commissieleden

Meerdere gemeenten hebben een Agressie- en geweldsprotocol voor politieke ambtsdragers, waarin staat wat men kan doen in geval van grensoverschrijdend gedrag (intimidatie, agressie en geweld) tegen raadsleden en collegeleden. Zoals: Wat te doen bij bedreigingen tegen een of meerdere raadsleden. Hoe kunnen eventuele incidenten bespreekbaar worden gemaakt in de eigen fractie, het presidium of in de gemeenteraad. Hoe wordt opgetreden tegen de dader (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk).

De gemeente Medemblik heeft het agressieprotocol ook van toepassing verklaard voor collegeleden.

De griffie heeft voor de raads- en commissieleden een concept protocol opgesteld. Dit protocol sluit aan op het agressieprotocol van de gemeente en richt zich op het voorkomen van en weerbaar zijn bij grensoverschrijdend gedrag, zoals bedreiging en agressie (bijlage). Voorgesteld wordt dit protocol door de raad te laten bekrachtigen (bijlage: raadsvoorstel presidium).

4. Workshop Omgaan met grensoverschrijdend gedrag

Samen met de Vertrouwenslijn ontwikkelde het Periklesinstituut een programma om politici om te leren gaan met agressie en bedreiging. In samenwerking met Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS) en de Vertrouwenslijn kan een workshop over integriteit en de dilemma's van het politieke ambt worden verzorgd. Voorgesteld wordt voor de raads- en collegeleden een workshop 'Omgaan met grensoverschrijdend gedrag' te organiseren.

Bijlagen:

- raadsvoorstel presidium 'Protocol grensoverschrijdend gedrag'
- Protocol grensoverschrijdend gedrag